

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–квітень 2020 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 квітня 2020р. становила 1188,8 тис. осіб. Упродовж січня–березня 2020р. чисельність наявного населення зменшилась на 3332 особи.

Порівняно з січнем–березнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 279 осіб.

Кількість живонароджених у січні–березні 2020р. становила 1689 осіб, померлих – 5046 осіб.

У квітні 2020р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги¹, враховуючи погашення боргів попередніх періодів, 456,9 млн.грн (148,8%² нарахованих за цей період сум).

На кінець квітня 2020р. заборгованість населення зі сплати за постачання теплової енергії та гарячої води становила 416,6 млн.грн, за постачання та розподіл природного газу – 372,4 млн.грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 106,9 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 62,1 млн.грн, за управління багатоквартирним будинком – 37,4 млн.грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 21,4 млн.грн.

Доходи населення

У січні–квітні 2020р. розмір середньої номінальної заробітної плати штатних працівників (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2019р. збільшився на 12,3% і становив 9160 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,8 раза.

¹ Починаючи з даних за січень 2020р. дані наведено з урахуванням постачання та розподілу електричної енергії.

² За рахунок погашення боргів попередніх періодів (якщо рівень оплати перевищує 100%).

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в установах поштової та кур'єрської діяльності, виробництві електричного устаткування, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 58% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. становив 109,9%.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) за період з початку 2020р. збільшилася на 12,4%, або на 5,7 млн.грн і на 1 травня 2020р. становила 51,2 млн.грн, що дорівнює 2,6% фонду оплати праці, нарахованого за квітень 2020р.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше збільшення суми несплаченої заробітної плати відбулося у галузі сільського господарства (на 1,5 млн.грн), у складському господарстві і допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 1,3 млн.грн), виробництва електричного устаткування (на 910,5 тис.грн), тимчасового розміщування й організації харчування (на 556,8 тис.грн), при цьому зменшилась заборгованість у добувній промисловості і розробленні кар'єрів (на 534,6 тис.грн) та у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 375,1 тис.грн).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 травня 2020р., становила 1,2 тис. осіб, або 0,6% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому по 20,4 тис.грн, що в 2,2 раза перевищує середню заробітну плату за квітень 2020р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–квітня 2020р. обліковано 4492 кримінальних правопорушень, з них тяжких та особливо тяжких – 35,7%.

У загальній кількості злочинів 51,9% становили злочини проти власності, 12,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 8,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,3% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,4% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 4,0% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,8% – злочини проти довкілля, 2,5% – злочини проти правосуддя, по 2,4% становили злочини проти громадської безпеки та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,2% – злочини у сфері господарської діяльності, 0,8% – злочини проти громадського порядку та моральності, 0,6% – злочини у сфері використання електронно-

обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку.

У січні–квітні 2020р. на території області було скоєно 20 умисних вбивств та замахів на вбивство, 24 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 3 випадки згвалтування.

Також за січень–квітень 2020р. кількість випадків крадіжок становила 1714, шахрайств – 235, грабежів – 74, розбоїв – 10, хабарництва – 20.

Правоохоронними органами протягом січня–квітня 2020р. виявлено 15 осіб, які скоїли злочини у складі 4 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 4 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–квітень 2020р. становила 2815 осіб, із числа яких 922 – жінки, 208 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 31 – неповнолітні та 18 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (59,7%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 1495 та 186 осіб, серед яких 31,0% – жінки (551 особа). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 104 особи, з яких 28,8% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 70 осіб, із числа яких 5,7% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 25,7% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 849, з них жінки – 13,8%, неповнолітні – 2,5%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 20,0% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 6,9% – вчинили злочин у складі групи, 8,2% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 72,9%, безробітних – 7,3%.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–квітні 2020р. становив 16001,7 млн.грн. Порівняно із січнем–квітнем 2019р. його фізичний обсяг зменшився на 0,5%.

Оборот роздрібною торгівлі у січні–квітні 2020р. становив 8316,3 млн.грн, що у порівнянних цінах на 1,7% більше обсягу січня–квітня 2019р. У квітні 2020р. проти квітня 2019р. оборот роздрібною торгівлі зменшився на 15,9%, проти березня 2020р. – на 26,9%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2020р. становив 4716,9 млн.грн, що в порівнянних цінах на 3,1% більше від обсягу січня–квітня 2019р. У квітні 2020р. роздрібний товарооборот зменшився проти квітня 2019р. на 14,6%, проти березня 2020р. – на 25,6%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–квітні 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 96,7%.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 154,7 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 1,2% менше порівняно з січнем–квітнем 2019р, вироблено 140 тис.т молока (на 0,6% менше) та 222,1 млн.шт яєць (на 9,8% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–квітні 2020р. складала відповідно 9%, 28% та 44%.

Станом на 1 травня 2020р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 травня 2019р. скоротилась на 8% і становила 158,7 тис.голів, корів на 6% (69,4 тис.голів), свиней – на 6% (332,8 тис.голів відповідно), овець і кіз – на 5% (43 тис.голів), птиці свійської – на 3% (25,3 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 33% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 37% корів, 38% свиней, 94% овець і кіз та 18% птиці всіх видів.

На 1 травня 2020р. у сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 633 тис.т зерна (на 30% менше проти 1 травня 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 165,2 тис.т (на 21% більше обсягу відповідного періоду минулого року).

Капітальні інвестиції

У січні–березні 2020р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 1294,3 млн.грн капітальних інвестицій, що на 36,4% менше від обсягу капітальних інвестицій за січень–березень 2019р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (96,5% загального обсягу) освоєно у матеріальні активи, з яких у машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби – 45,9%, у будівлі та споруди – 36,0%.

У нематеріальні активи інвестовано 3,5% загального обсягу капітальних інвестицій.

Основним джерелом фінансування інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 70,8% усіх інвестицій області. За рахунок коштів державного та місцевого бюджетів освоєно 4,6% капітальних інвестицій, населенням на будівництво житла інвестовано 7,5%, частка залучених та запозичених коштів, а саме кредитів банків та інших позик, становить 8,6%.

Найбільше, 43,2% або 558,7 млн.грн, усіх капітальних інвестицій освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства, що становить 58,0% від обсягів січня–березня 2019р.

Частка підприємств промислових видів діяльності становила 18,2%.

Капітальні інвестиції у житлове будівництво збільшились на 29,8% порівняно із січнем–березнем 2019р.

Промисловість

У січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 98,3% (по Україні – 92,1%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 93,3%, у **переробній** – 99,1%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 98,7%. У січні–квітні 2020р. вироблено 762,7 т туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини свіжої чи охолодженої, 336,9 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 15,5 тис.т тушок та 17,2 тис.т частин тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 58,4 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 25,8 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих), 2,2 тис.т масла вершкового жирністю не більше 85%, 4,6 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 12,7 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 11,1 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 6,6 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 536,3 тис.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 4,1 млн.дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 94,5%. У січні–квітні 2020р. вироблено 3,8 тис жіночих та дівчачих пальт та плащів тощо, 9,0 тис жіночих та дівчачих жакетів та блейзерів (крім трикотажних).

У **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції у січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. становив 112,5%. Вироблено 56 дверей та їх коробок і порогів, з деревини, 1,0 тис.т гранул та брикетів з пресованої або агломерованої деревини, залишків або відходів деревини, 4,9 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих, 2,9 тис.т етикеток та ярликів з паперу чи картону друкованих інших (крім самосклеювальних).

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** проти січня–квітня 2019р. індекс промислової продукції становив 118,2%. Зросло виробництво мила та речовин поверхнево-активних органічних у вигляді брусків, брикетів, фігурних формованих виробів або у інших формах для туалетних цілей – на 41,9%, нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 27,0%, аміаку безводного – на 20,6%, сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на

сухий безводний продукт (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 8,4%.

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів випуск промислової продукції у січні–квітні 2020р. становив 100,4%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяг промислової продукції збільшився на 15,6%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 83,9%.

У машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс виробництва становив 67,2%. Скоротилось виробництво машин пральних та машин для сушіння одягу, побутових; печей електричних побутових кухонних інших (крім для вмонтовування та печей мікрохвильових); обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання для зважування іншого; розпушувачів та культиваторів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зменшилось на 6,4%. У січні–квітні 2020р. вироблено 571,5 млн.кВт·годин електроенергії, що на 11,5% менше ніж у січні–квітні 2019р.

Будівництво

У січні–квітні 2020р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 392,0 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. становив 97,9%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 9,6%, інженерних споруд – зменшилось на 15,2%.

Нове будівництво становило 61,1% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 27,4%, реконструкція та технічне переоснащення – 11,5%.

У січні–березні 2020р. в області **прийнято в експлуатацію** 25,2 тис.м² загальної площі житлових будівель, з яких 8,3 тис.м² (або 32,7% загального обсягу житла) – відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію об'єктів, збудованих без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, затвердженого наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (далі – Порядок).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у січні–березні 2020р. порівняно з січнем–березнем 2019р. зменшилась на 49,4%, при цьому без

урахування площі, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку, – на 47,6%.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 18,5 тис.м², або 73,4% від загальної площі житла, у сільській – 6,7 тис.м² (26,6%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла в міській місцевості порівняно із січнем–березнем 2019р. зменшились на 50,3%, у сільській на 46,9%.

Крім того, у січні–березні 2020р. в області прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 1,7 тис.м², з яких 0,4 тис.м² – відповідно до Порядку. Загальна площа прийнятих в експлуатацію дачних і садових будинків порівняно із січнем–березнем 2019р. зменшилась на 47,7%.

У цілому загальна площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель (включаючи дачні й садові будинки) у січні–березні 2020р. становила 26,9 тис.м², що порівняно із січнем–березнем 2019р. менше на 49,3%, при цьому без урахування площі, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку, – на 44,8%.

Транспорт

У січні–квітні 2020р. **вантажобіг** підприємств транспорту області становив 3714,4 млн.ткм, або 105,8% від обсягу січня–квітня 2019р.

Підприємствами транспорту **перевезено** 4,8 млн.т **вантажів**, що становить 101,2% від обсягів січня–квітня 2019р.

На залізничному транспорті у січні–квітні 2020р. скоротилося відправлення вантажів на 4,8%, зокрема: брухту чорних металів на 35,7%, кам'яного вугілля – на 30,6%, будівельних матеріалів – на 26,3%, зерна і продуктів перемолю – на 12,0%. Збільшилось відправлення хімічних і мінеральних добрив – на 32,6%, лісових вантажів – на 1,5%.

Автомобільним транспортом відправлено 2786,6 тис.т вантажів та виконано вантажобіг в обсязі 975,3 млн.ткм, що відповідно на 5,9% та у 2,1 раза більше ніж у січні–квітні 2019р.

У січні–квітні 2020р. **пасажиروبіг** підприємств транспорту становив 444,4 млн.пас.км, або 53,6% від обсягу січня–квітня 2019р.

Зменшення обсягу пасажиробігу відбулося на залізничному транспорті (на 51,4%), тролейбусному транспорті (на 41,6%), автомобільному транспорті (на 33,8%).

Послугами **пасажирського транспорту** скористалися 16,1 млн. пасажирів, або 59,8% від обсягу січня–квітня 2019р.

Залізничним транспортом відправлено 491,0 тис. пасажирів, що на 38,1% менше від обсягу січня–квітня 2019р.

Автомобільним транспортом скористалися 11,2 млн. пасажирів, що на 39,7% менше ніж у січні–квітні 2019р.

Електротранспортом перевезено 4,4 млн. пасажирів, що на 41,6% менше від обсягу січня–квітня 2019р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–березні 2020р. **експорт товарів** становив 217092,1 тис.дол. США, або 102,4% порівняно із січнем–березнем 2019р., **імпорт** – 228262,2 тис.дол., або 135,9%. Негативне сальдо склало 11170,1 тис.дол. (у січні–березні 2019р. було позитивне – 48259,3 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 112 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Китаю – 12,1%, Індії – 10,6%, Нідерландів – 9,6%, Іспанії – 8,5%, Білорусі – 4,8%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 86041,6 тис.дол., або 39,6% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–березнем 2019р. на 9,3%.

Основу товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – 38,6%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 31,0%, живі тварини; продукти тваринного походження – 6,9%, готові харчові продукти – 6,3%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Словаччини – 21,7%, Китаю – 14,2%, Швейцарії – 13,8%, Угорщини – 11,8%, Польщі – 6,1%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 124491,3 тис.дол., або 54,5% від загального обсягу та збільшився проти січня–березня 2019р. на 12,8%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 53,3%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 17,2%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 8,2%.

У січні–березні 2020р. **експорт послуг** становив 10726,1 тис.дол. США, **імпорт** – 5047,3 тис.дол. Порівняно з січнем–березнем 2019р. експорт збільшився на 28,5% (на 2378,9 тис.дол.), імпорт – на 24,5% (на 994,7 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 5678,8 тис.дол. (у січні–березні 2019р. також позитивне – 4294,6 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 68 країн світу.

Експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 29,0% від загального обсягу експорту та збільшився порівняно з січнем–березнем 2019р. на 15,4%, імпорт – 62,5% від загального обсягу імпорту і зменшився на 14,0%.

Найбільші обсяги експорту послуг припадали на США – 54,1%, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 8,2%, Білорусь – 8,0%, Німеччину – 4,7%.

У структурі експорту найбільші обсяги припадали на послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 63,3% від загального обсягу експорту, транспортні послуги – 12,0%, послуги з ремонту та технічного обслуговування – 7,6%, послуги з переробки матеріальних ресурсів – 7,5%.

Головними партнерами в імпорті послуг були: Швейцарія – 21,1%, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 9,9%, Німеччина – 7,1%, Болгарія – 6,8%, Польща – 4,7%.

Основу структури імпорту послуг склали послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю – 28,0%, ділові послуги – 25,5%, роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності – 20,2%, транспортні послуги – 11,9%, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 6,7%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–квітні 2020р. по Черкаській області становив 101,9% (у відповідному періоді 2019р. – 102,9%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 3,2%. Найбільше (на 40,1–18,2%) зросли ціни на гречані крупи, овочі, фрукти. На 8,0–1,3% стали дорожчими макаронні вироби, цукор, рис, яловичина, молоко, риба та продукти з риби, хліб, свинина. Водночас на 23,7% подешевшали яйця. На 8,0–2,0% знизилися ціни на м'ясо птиці, безалкогольні напої, масло, соняшкову олію.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизилися на 5,9%, що пов'язано зі здешевленням природного газу на 27,7%. Разом з тим відбулося підвищення тарифів на каналізацію на 16,4%, водопостачання – на 15,7%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 6,1%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 5,5% спричинено подорожчанням послуг лікарень на 7,8%, амбулаторних послуг – на 6,2%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 5,1%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 1,9% в першу чергу зумовлено здешевленням палива та мастил на 16,6%. Разом з тим на 9,8% подорожчали автомобілі.